

SESSION ORDINAIRE 2025-2026

6 FÉVRIER 2026

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

RÉSOLUTION

visant à encourager les communes bruxelloises
à se déclarer «lieux sûrs pour les femmes»
et à lutter contre les violences sexistes et
sexuelles dans l'exercice des fonctions
politiques locales

ADOPTÉE

par la séance plénière

GEWONE ZITTING 2025-2026

6 FEBRUARI 2026

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

RESOLUTIE

ertoe strekkende de Brusselse gemeenten
aan te moedigen om zichzelf uit te roepen
tot “vrouwveilige plaatsen” en seksistisch en
seksueel geweld bij de uitoefening
van lokale politieke ambten te bestrijden

AANGENOMEN

door de plenaire vergadering

RÉSOLUTION

visant à encourager les communes bruxelloises à se déclarer «lieux sûrs pour les femmes» et à lutter contre les violences sexistes et sexuelles dans l'exercice des fonctions politiques locales

Le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu la Déclaration universelle des droits de l'homme;

Vu la Convention des Nations unies sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes (CEDAW);

Vu l'objectif de développement durable 5 des Nations unies: «Parvenir à l'égalité des sexes et autonomiser toutes les femmes et les filles»;

Vu la convention n° 190 de l'Organisation internationale du travail sur la violence et le harcèlement;

Vu la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique (Convention d'Istanbul), dont la Belgique est signataire;

Vu la directive (UE) 2024/1385 du Parlement européen et du Conseil du 14 mai 2024 sur la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique;

Vu le Traité sur l'Union européenne, les articles 2 et 3;

Vu la Constitution belge, les articles 10 et 11*bis*, garantissant l'égalité entre les femmes et les hommes;

Vu la loi du 13 juillet 2023 sur la prévention et la lutte contre les féminicides, les homicides fondés sur le genre et les violences;

Vu l'ordonnance du 22 février 2024 relative à la gouvernance locale, instituant notamment des commissions d'éthique et de déontologie;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 28 mars 2024 exécutant l'article 82 de la Nouvelle loi communale;

Considérant que l'égalité entre les femmes et les hommes constitue une valeur fondamentale de la Belgique et de l'Union européenne;

RESOLUTIE

ertoe strekkende de Brusselse gemeenten aan te moedigen om zichzelf uit te roepen tot “vrouwveilige plaatsen” en seksistisch en seksueel geweld bij de uitoefening van lokale politieke ambten te bestrijden

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Gelet op de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens;

Gelet op het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW);

Gelet op duurzame ontwikkelingsdoelstelling 5 van de Verenigde Naties “gendergelijkheid”;

Gelet op Verdrag nr. 190 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de uitbanning van geweld en intimidatie in de wereld van werk;

Gelet op het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul), dat België mede heeft ondertekend;

Gelet op richtlijn (EU) 2024/1385 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld;

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, artikelen 2 en 3;

Gelet op de Grondwet, artikelen 10 en 11*bis*, die de gelijkheid van vrouwen en mannen waarborgen;

Gelet op de wet van 13 juli 2023 voor de preventie en de bestrijding van feminicides en gendergerelateerde dodingen;

Gelet op de ordonnantie van 22 februari 2024 betreffende het lokaal bestuur, die onder meer voorziet in de oprichting van ethische en deontologische commissies;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 28 maart 2024 tot uitvoering van artikel 82 van de Nieuwe Gemeentewet;

Overwegende dat de gelijkheid van vrouwen en mannen een fundamentele waarde vormt in België en de Europese Unie;

Considérant que la lutte contre la violence fondée sur le genre relève d'une responsabilité commune à tous les niveaux de gouvernement, particulièrement au niveau local;

Considérant que les collectivités locales et régionales ont un rôle clé à jouer dans cette lutte car elles sont les plus proches des citoyens et des citoyennes sur le terrain;

Considérant que le mouvement *#MeToo* en Belgique et le *#MeTooPolitique* ont révélé de nombreux vides juridiques et structurels dans l'encadrement de la fonction des élues et des élus;

Considérant que selon l'étude de l'Agence européenne des droits fondamentaux (FRA) de 2014, 31 % des femmes en Europe ont subi des violences physiques, 5 % ont été violées et 43 % ont subi une forme de violence psychologique;

Considérant l'initiative exemplaire de la commune de Schaerbeek qui s'est déclarée «lieu sûr pour les femmes» et a adopté une charte complète contre les violences sexistes et sexuelles en politique;

Considérant que de tels programmes éducatifs impliquent nécessairement de proposer une éducation complète à la vie relationnelle et sexuelle, jouant un rôle fondamental dans la lutte contre la violence fondée sur le genre;

Demande au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale:

- d'encourager et d'accompagner les communes de la Région de Bruxelles-Capitale à se déclarer «lieux sûrs pour les femmes», notamment:
 - en adoptant des politiques proactives contre les violences sexistes et sexuelles;
 - en mettant à la disposition des communes des outils méthodologiques et des ressources pour élaborer leurs propres chartes contre les violences sexistes et sexuelles en politique;
 - en créant un réseau d'échange de bonnes pratiques entre les communes bruxelloises engagées dans cette démarche;
- de former et de sensibiliser le niveau local à cette problématique, notamment:
 - en organisant des formations sur les violences sexistes et sexuelles destinées aux mandataires politiques locaux, en collaboration avec les communes;

Overwegende dat het bestrijden van gendergerelateerd geweld een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van alle bestuursniveaus, inzonderheid op lokaal niveau;

Overwegende dat in die strijd een vooraanstaande rol is weggelegd voor de lokale en gewestelijke overheden, die in de praktijk het dichtst bij de burger staan;

Overwegende dat de *#MeToo*-beweging in België en het initiatief *#MeTooPolitiek* vele juridische en structurele leemten in de regels omtrent het ambt van verkozenen aan het licht hebben gebracht;

Overwegende dat volgens een studie van het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) uit 2014 31% van de vrouwen in Europa te maken kreeg met fysiek geweld, 5% met verkrachting en 43% met een vorm van psychologisch geweld;

Overwegende het toonaangevende initiatief van de gemeente Schaerbeek, die zichzelf heeft uitgeroepen tot "vrouwveilige plaats" en een alomvattend handvest tegen seksistisch en seksueel geweld in de politiek heeft goedgekeurd;

Overwegende dat uitgebreide voorlichting omtrent het relationele en seksuele leven noodzakelijkerwijs deel moet uitmaken van onderwijsprogramma's, wat van fundamenteel belang is in de strijd tegen gendergerelateerd geweld;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering:

- de gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan te moedigen om zichzelf uit te roepen tot "vrouwveilige plaats" en ze daarbij te helpen door:
 - een proactief beleid ter bestrijding van seksistisch en seksueel geweld te nemen;
 - de gemeenten methodologische instrumenten en middelen aan te reiken waarmee ze een eigen handvest tegen seksistisch en seksueel geweld in de politiek kunnen opstellen;
 - een netwerk op te zetten waarin de Brusselse gemeenten die met dit initiatief meedoen, goede praktijken met elkaar kunnen uitwisselen;
- de lokale overheden vormingen aan te bieden over en bewust te maken van dit probleem door onder meer:
 - in samenwerking met de gemeenten opleidingen voor lokale politieke mandatarissen over seksistisch en seksueel geweld te organiseren;

- en soutenant la formation du personnel communal, notamment les personnes de confiance, sur la prise en charge des victimes de violences de genre;
- en promouvant l'intégration de modules spécifiques sur l'égalité de genre dans les programmes de formation continue des élus;
- en intégrant dans les actions de formation et de sensibilisation un module relatif à l'intervention des témoins face au harcèlement, inspiré de la méthode 5D (Distraire, Déléguer, Documenter, intervenir Directement, Différer), afin de doter les élus et les agents d'outils pratiques et reproductibles;
- de mettre en place des procédures et des formations au signalement, notamment:
 - en élaborant un cadre régional standardisé pour les procédures de signalement et de prise en charge des violences sexistes et sexuelles dans la politique locale;
 - en garantissant l'existence de mécanismes de signalement externes indépendants, accessibles aux victimes et témoins;
 - en assurant une coordination efficace entre les différents niveaux de pouvoir en cas de signalement, notamment avec les zones de police, afin de garantir une prise en charge rapide et homogène des victimes, y compris via le renforcement, l'évaluation et la montée en puissance des dispositifs spécialisés d'accueil des victimes (tels que les cellules EVA) ainsi que par des formations spécifiques des intervenants de première ligne; cette coordination inclut une collaboration renforcée entre les communes, les zones de police et les cellules EVA, afin de garantir un signalement cohérent, sécurisé et orienté vers une prise en charge adaptée des victimes et des témoins;
- d'agir en matière de prévention et de sensibilisation citoyenne:
 - en soutenant les campagnes de sensibilisation du public aux enjeux des violences fondées sur le genre, notamment à l'occasion de la journée internationale pour l'élimination de la violence à l'égard des femmes (25 novembre);
 - en encourageant la mise en place dans les écoles bruxelloises de programmes éducatifs sur l'égalité de genre et la prévention des violences;
- de la formation van het gemeentepersoneel, en dan vooral van vertrouwenspersonen, over de opvang van slachtoffers van gendergerelateerd geweld te ondersteunen;
- erop aan te sturen om in de programma's voor de permanente vorming van de verkozenen, specifieke modules rond gendergelijkheid op te nemen;
- in de opleidings- en bewustmakingsinitiatieven een onderdeel op te nemen over de tussenkomst van omstanders bij intimidatie, op basis van de 5D-methode (Distract, Delegate, Document, Delay and Direct), om verkozenen en medewerkers praktische en bruikbare tools aan te reiken;
- meldingsprocedures en vormingen over het omgaan met meldingen in te voeren en daarbij:
 - een gestandaardiseerd gewestelijk kader uit te werken voor de procedures voor het melden en behandelen van seksistisch en seksueel geweld in de lokale politiek;
 - te voorzien in onafhankelijke, externe meldingssystemen voor slachtoffers en getuigen;
 - te zorgen voor een doeltreffende coördinatie tussen de verschillende bestuursniveaus in geval van een melding, en dan vooral met de politiezones, om een snelle en eenvormige begeleiding van de slachtoffers te garanderen door onder meer de gespecialiseerde structuren voor slachtofferopvang (zoals de EVA-cellen) te versterken, te evalueren en prominenter te maken en specifieke opleidingen te organiseren voor de eerstelijns werkers; die coördinatie behelst een nauwere samenwerking tussen de gemeenten, politiezones en EVA-cellen en moet ervoor zorgen dat op consistente en veilige wijze meldingen kunnen worden gedaan waarbij slachtoffers en getuigen op passende wijze worden begeleid;
- in te zetten op preventie en burgerbewustmaking door:
 - de campagnes om het publiek bewust te maken van de problemen rond gendergerelateerd geweld, vooral ter gelegenheid van de internationale dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen (op 25 november), te ondersteunen;
 - de ontwikkeling van leerprogramma's in de Brusselse scholen over gendergelijkheid en het voorkomen van geweld aan te moedigen;

- en promouvant une approche de l'aménagement de l'espace public sensible au genre dans toutes les communes, en la traduisant en mesures opérationnelles, notamment via l'amélioration ciblée de l'éclairage public, l'optimisation du déploiement de caméras de surveillances lorsque nécessaire, et le renforcement de la présence humaine sur le terrain dans les zones identifiées comme à risque;
- en assurant la poursuite du financement, de l'actualisation et de la visibilité du site stop-violence.brussels, en tant qu'outil régional central d'information, d'orientation et de ressources à destination des victimes, des témoins et des acteurs locaux;
- d'effectuer un suivi et une évaluation:
 - en établissant un système de monitoring des initiatives communales en matière de lutte contre les violences sexistes et sexuelles;
 - en déposant annuellement au Parlement un rapport sur l'état d'avancement des communes dans cette démarche;
 - en évaluant régulièrement l'efficacité des mesures prises et en adaptant les politiques en conséquence;
- d'effectuer un travail d'intégration transversale:
 - en intégrant systématiquement la dimension de genre dans toutes les politiques régionales (*gender mainstreaming*);
 - en promouvant le *gender budgeting* dans les budgets communaux et régionaux;
 - en encourageant la participation pleine et équitable des femmes dans la vie politique locale et régionale;
- de défendre la création d'un organe indépendant de lutte contre les violences dans le cadre du prochain plan d'action national 2026-2030 et d'instaurer un observatoire régional des violences sexistes et sexuelles dans le milieu politique, comme le préconise le Conseil de l'Europe; le cas échéant, d'examiner si de tels organes doivent ou non être intégrés dans une structure existante compétente en matière d'égalité des chances et de lutte contre les violences sexistes et sexuelles.

- in alle gemeenten aan te sturen op een inrichting van de openbare ruimte met oog voor het genderspect door concrete maatregelen te nemen, die er bijvoorbeeld in bestaan de openbare verlichting doelgericht te verbeteren, waar nodig optimaal gebruik te maken van bewakingscamera's en de menselijke aanwezigheid in zones die als risicozones kunnen worden beschouwd, uit te breiden;
- de website stop-violence.brussels verder te financieren, bij te werken en zichtbaar te maken als centraal gewestelijk instrument waar slachtoffers, getuigen en lokale instanties terecht kunnen voor informatie, doorverwijzing en hulpmiddelen;
- te voorzien in een follow-up en evaluatie door:
 - een systeem op te zetten om de gemeentelijke initiatieven ter bestrijding van seksistisch en seksueel geweld te monitoren;
 - jaarlijks bij het parlement een verslag in te dienen over de vorderingen die de gemeenten op dat vlak boeken;
 - de efficiëntie van de maatregelen geregeld te evalueren en het beleid dienovereenkomstig aan te passen;
- overkoepelend te werk te gaan door:
 - stelselmatig aandacht te hebben voor de genderdimensie in alle gewestelijke beleidsdomeinen (*gendermainstreaming*);
 - *genderbudgettering* in de begroting van het gewest en de gemeenten te bevorderen;
 - de volwaardige en gelijkwaardige deelname van vrouwen aan het lokale en gewestelijke politieke leven te stimuleren;
- ervoor te pleiten om in het kader van het volgende nationale actieplan 2026-2030 een onafhankelijk orgaan voor geweldbestrijding op te richten en een gewestelijk kenniscentrum over seksistisch en seksueel geweld in de politiek, zoals aanbevolen door de Raad van Europa, in het leven te roepen; in voorkomend geval te onderzoeken of dergelijke organen al dan niet geïntegreerd moeten worden in een bestaande structuur die bevoegd is in het kader van gelijke kansen, en de strijd tegen seksistisch of seksueel geweld.

Le Greffier,

Le Président,

Hugues TIMMERMANS

Bertin MAMPAKA MANKAMBA

De Griffier,

De Voorzitter,

Hugues TIMMERMANS

Bertin MAMPAKA MANKAMBA